

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 107/07
22.03.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Nikole Stanojevića, Zvezdane Lutovac, Mihaila Rulića i Ljiljane Ivković - Jovanović, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, adv., protiv tužene RS - Ministarstvo finansija, Beograd, koju zastupa Republički javni pravobranilac, radi naknade štete, rešavajući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kragujevcu Gž.2112/06 od 4.10.2006. godine, u sednici održanoj 22.3.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE revizija tužene i PREINAČUJE presuda Okružnog suda u Kragujevcu Gž.2112/06 od 4.10.2006. godine i presuda Opštinskog suda u Kragujevcu P.385/06 od 8.8.2006. godine, tako što se tužbeni zahtev tužioca u celosti kao neosnovan ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Kragujevcu Gž.2112/06 od 4.10.2006. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena presuda Opštinskog suda u Kragujevcu P.385/06 od 8.8.2006. godine kojom je tužena obavezana da tužiocu na ime naknade štete koju je pretrpeo zbog izgubljene dobiti u periodu od 29.5.2002. godine do 22.3.2005. godine isplati iznos od 10.648.460,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom računatom od 30.4.2006. godine pa do isplate, kao i da mu isplati na ime troškova parničnog postupka iznos od 336.175,00 dinara, sve u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti presude.

Protiv navedene pravnosnažne presude Okružnog suda u Kragujevcu tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl.399. ZPP ("Službeni glasnik RS" br.125/04), Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

U provedenom postupku nema bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.361. st.2. tač.9. ZPP na koje revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, niti drugih bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje se u reviziji tužene ukazuje.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtev tužioca da mu tužena naknadi štetu koju je pretrpeo na ime izgubljene dobiti zbog nezakonitog oduzimanja kamiona - tegljača marke "___" i nekorišćenja istog u periodu od 29.5.2002. godine pa do 22.3.2005. godine, kada mu je isti vraćen.

U postupku je utvrđeno da je predmetni kamion oduzet 29.5.2002. godine na carinskom prelazu Gradina prilikom ulaska iz Bugarske u našu zemlju od vozača BB, koga je tužilac angažovao za prevoz bitumena, a zbog pokretanja carinskog prekršajnog postupka i krivičnog postupka protiv njega. Pravnosnažnim rešenjem Uprave carina - Carinarnica Dimitrovgrad od 7.4.2004. godine vozač BB je oglašen odgovornim što je navedenom prilikom netačno prijavio robu pri prelasku carinske linije iz navedenog kamiona sa poluprikolicom - cisternom, jer je umesto prijavljenog prevoza 22.900 kilograma bitumena prevezio 2.544 kilograma bitumena i 19.356 kilograma dizel goriva, očito sa namerom da se carina i druge uvozne dažbine za dizel gorivo plate u manjem iznosu jer je stopa carina za tu robu 10% u odnosu na stopu carine za bitumen koja iznosi 5%, te da je time učinio prekršaj iz čl.188. st.1. tač.1. u vezi čl.198. st.1. Carinskog zakona. Istim rešenjem izrečena mu je novčana kazna i zaštitna mera oduzimanja cisterne koju je vukao predmetni kamion. Protiv istog vozača od strane Opštinskog suda u Dimitrovgradu vođen je krivični postupak i pravnosnažnom presudom K.112/04 od 26.11.2004. godine oglašen je krivim što je carinskim organima prezentirao lažnu javnu ispravu - tovarni list za predmetni kamion i inofakturu u kojim ispravama je označeno da u cisterni prevozi 22.900 kilograma bitumena iako je ustvari vozio dizel gorivo u količini od 20.350 kilograma, čime je učinio krivično delo falsifikovanja isprave iz čl.233. st.3. u vezi st.1. KZ RS, te mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 6 meseci uslovno na godinu dana. Istom presudom odbijen je predlog OJT za izricanje mere bezbednosti oduzimanja predmetnog kamiona. Prema obrazloženju navedene presude nisu postojali razlozi za izricanje predložene mere s obzirom da se u konkretnom slučaju radi o prevoznom sredstvu i robu koji su svojina trećeg lica, a ne optuženog, imajući u vidu da je odredbom čl.69. OKZ predviđeno da predmeti koji su upotrebljeni ili namenjeni za izvršenje krivičnog dela, ili koji su nastali izvršenjem krivičnog dela, mogu se oduzeti ako su svojina učinioca, a mogu se oduzeti i kad nisu svojina učinioca ako to zahtevaju interesi opšte bezbednosti ili razlozi morala. Nakon toga, predmetni kamion je vraćen tužiocu 22.3.2005. godine. U navedenom periodu tužilac nije imao dozvolu za obavljanje javnog vanlinijskog prevoza stvari, ali je imao privremeno rešenje izdato od strane Ministarstva saobraćaja i telekomunikacija Šumadijskog okruga u Kragujevcu od 25.1.2002. godine, kojim je utvrđeno da on ispunjava uslove za otpočinjanje i obavljanje javnog vanlinijskog prevoza stvari iz čl.2. 5. 6. 9. i 10. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju, da obavljanje

javnog vanlinijskog prevoza stvari iz čl.5., 5., 6., 9. i 40. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju do okončanja postupka registracije kod nadležnog organa. U istom rešenju određeno je da prevoznik koji je registrovan kod nadležnog organa ima obavezu da bez odlaganja podnese Ministarstvu dokaze iz postupka registracije o pravno nespornim činjenicama na osnovu kojih će se utvrditi donošenje trajnog rešenja da prevoznik ispunjava uslove za otpočinjanje i obavljanje javnog vanlinijskog prevoza stvari, a najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema ovog rešenja. U tom rešenju posebno je naglašeno da prevoznik može otpočeti i obavljati javni vanlinijski prevoz stvari, samo na osnovu trajnog rešenja tog Ministarstva. Nije sporno da tužilac nije postupio po datom nalogu iz navedenog privremenog rešenja u roku od 60 dana od dana njegovog prijema odnosno da nije u međuvremenu dobio trajno rešenje da može otpočeti i obavljati javni vanlinijski prevoz stvari.

Dalje, utvrđeno je da je tužilac zaključio 10.1.2002. godine ugovor, a naknadno 1.6.2002. godine aneks ugovora sa "VV", na period od 5 godina kojim se obavezao da svojim vozilom prevozi za ovo preduzeće motorni benzin na relaciji Beograd - GG - Beograd i na relaciji Beograd - DD - Beograd, po ceni od 11 odnosno 8 feninga po litru, dok je aneksom ugovora utvrđeno da cena prevoza goriva na obe relacije iznosi 1 euro po gaznom kilometru. Veštačenjem od strane veštaka ekonomske struke utvrđeno je da tužilac zbog toga što nije obavljao svoju delatnost i nije ispunio navedenu ugovornu obavezu pretrpeo štetu u iznosu od 10.648.460,00 dinara.

Polazeći od tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi zaključili su da je tužilac pretrpeo navedenu štetu zbog nezakonitog oduzimanja predmetnog kamiona i zadržavanja istog u navedenom periodu, te kako je tužena odgovorna za istu s pozivom na odredbu čl.172. u vezi čl.189. st.1. ZOO usvaju tužbeni zahtev u celosti.

Ovakvo stanovište nižestepenih sudova se ne može kao pravilno prihvatiti, te se osnovano u reviziji tužene ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava.

Naime, kod nespornih činjenica da je predmetni kamion oduzet od vozača BB, koga je angažovao tužilac radi prevoza bitumena i koji je tom prilikom učinio navedeni carinski prekršaj i krivično delo falsifikovanja isprave, predstavljajući da vrši prevoz samo bitumena iako je istovremeno vršio i prevoz dizel goriva u većoj količini izbegavajući da plati carinske i druge uvozne dažbine za dizel gorivo, to ne stoji odgovornost tužene za eventualnu štetu koju bi tužilac mogao da pretrpi oduzimanjem tog vozila radi vođenja tih postupaka protiv vozača vozila. Odgovornost vozača je utvrđena kako u carinskom prekršajnom postupku tako i u krivičnom postupku, a u krivičnom postupku nije izrečena mera bezbednosti oduzimanja predmetnog kamiona samo zbog činjenice što predmetni kamion i roba nisu bili svojina vozača već svojina trećeg lica. Sve navedene činjenice i okolnosti ukazuju na to da ne postoji nezakonitost u radu organa tužene, pa samim tim i ne postoji odgovornost tužene u smislu čl.172. ZOO.

Pored navedenog, ukoliko bi se i pošlo od pretpostavke da je bilo nepravilnosti u radu organa tuženog pri oduzimanju predmetnog vozila, tužioca, njegov zahtev za naknadu štete u smislu čl.189. st.1. ZOO bio bi osnovan samo ako bi on dokazao da bi po redovnom toku stvari ostvario prihode od obavljanja prevozničke delatnosti u visini utuženog iznosa. Međutim, kako tužilac nije imao dozvolu za obavljanje prevozničke delatnosti u navedenom periodu, to se samim tim i nije moglo očekivati da bi po tom osnovu ostvario bilo kakav prihod. Privremeno rešenje od 25.1.2002. godine je samo utvrđenje da on kao prevoznik ispunjava uslove za otpočinjanje i obavljanje javnog vanlinijskog prevoza stvari, ali je on taj prevoz mogao otpočeti samo na osnovu trajnog rešenja Ministarstva saobraćaja i telekomunikacije, koje u međuvremenu nije dobio. Kod takvog stanja stvari, bez značaja je činjenica što je tužilac pre toga obavljao tu delatnost, jer je ista bila nelegalna, a iz nelegalnih radnji se ne može izvlačiti korist koja bi uživala pravnu, odnosno sudsku zaštitu.

Neprihvatljivi su razlozi nižestepenih sudova da tužilac nije mogao da pribavi trajno rešenje za obavljanje prevozničke delatnosti zbog krivice radnika tuženog koji su mu bez zakonskog osnova oduzeli vozilo i sprečili ga da to vozilo koristi, jer tužilac nije priložio nikakve dokaze da je u određenom roku postupio po nalogu iz privremenog rešenja i da je njegov zahtev za dobijanje trajnog rešenja za obavljanje ove delatnosti zbog toga odbijen.

Sa napred iznetih razloga, a na osnovu čl.407. st.1. ZPP, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ove presude.

Predsednik veća - sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dm